

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.
Egyes szám 24 fill.

HONTI LAPOK

Nyitltér sora 40 fill.
Hivatalos
s magánhirdetések
arszabas szerint.
Főbbiszéri hirdetés-
nél árendomény.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IPOLYSÁGON.

Felelős szerkesztő:
HALÁSZ FERENC.

Főmunkatárs:
HONTI HENRIK.

Megjelen
szombaton reggel.

A középiskola.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága e hó 26-án tartott közgyűléséből Sági Benő szövegezésében következő feliratot intézi a kuluszminiszterhez:

Nagyméltóságú m. kir. vallás és közoktatásügyi Miniszter Ur!

Évtizedek óta hangoztatjuk Hontvármegye székhelyének Ipolyságnak azt a hiányát, hogy mincs középiskolája. Egy kultur államban oly eset, hogy egy megyei székhely középiskola nélkül legyen — elő nem fordulhat.

Hátrányos ez a közületre, de kétszeresen hátrányos a vármegyére, annak székhelyére és az abban lakó családos tisztviselőkre.

A mindenkori kormányánál számtalanszor feltártuk bajainkat, számtalanszor kértük annak orvoslását, kapunk is ígéretet, de középiskolánk még mindég nincs.

Az örökös kérésekbe már bele is fáradtunk.

Hontvármegye egy hatvanegyed részét képezi az országnak, ha területre kisebb is más megyéknél, de erkölcsi sulyra, politikai és hazafiai megbízhatóságra — mint azt a közelmúlt megmutatta — kiállja a versenyt bármely megyével.

Hontvármegye mindég mostoha gyermeke volt a mindenkori kormányoknak. Mig más megyében középületek, kulturális, állami intézményeket és ipari vállalatokat nagyszámban helyez el az állam, mig másutt, még egy minden suly és jelentőség nélküli községben is, igazságügyi palotát emeltet, addig mi minden közintézményünket saját erőnkől emeltük és tartjuk fenn, soha az államtól segílyt, elismerést, támogatást nem kaptunk — sőt a törvénykezés összes helyiségeit és fogházakat minden viszontszolgáltatmány nélkül adja ezen szegény megye az államnak — s most is a 240 milliós beruházási kölcsönből

még csak egy fillért sem szánt a magyar kormány Hontvármegyének.

Mi nem kegyet, de méltányosságot kérünk.

Utóvégre az állam polgároknak nem csak kötelességei, de jogai is vannak.

Hontvármegyének feltétlenül joga van ahhoz, hogy más megyék mellett háttérbe ne szoríttassék, hogy a beruházási költség egy hatvanegyed hányada a vármegye közintézményeire fordíttassék, hogy a vármegye lakosai a kulturában hiányt ne szenvedjenek, szellemi szükségleteiket kielégítsék és hogy a szellemi lét-minimumot — egy középiskola alakjában — megkapják.

Nem jöhet figyelembe azon — halomlás szerint felhozott — érv sem, hogy Ipolyság körül van véve középfiu iskolákkal, — nem pedig azért, mert, ha bármely várost, melyben közép fi iskola van, egy központnak képzelünk, minden ilyen város körül lesz véve oly helyekkel, amelyekben közép fi iskola tartatik fenn. De ettől eltekintve tény az, hogy Budapesttől — Körnöcbányáig reáliskola nincsen. Egy ily iskola felállítása több vármegye művelődési érdekeit volna hivatalva kielégíteni.

Ezek után hivatkozva már előzőleg több izben előterjesztett kérelmünkre és az azok mellékleteit képező, a kérelem jogosságát igazoló csatolmányokra, azzal a tiszteletteljes kérelemmel fordulunk Nagyméltóságodhoz, hogy Hontvármegye ezen jogos kérelmét — figyelembe véve, hogy a vármegye közönsége telket és anyagi körülményeinket meghaladó összeget ajánl fel az iskola-épület költségeihez — végre komolyan mérlegelni, teljesíteni és az Ipolyságon felállítandó középiskola fenntartására szükséges fedezetet még az 1908. évi költségvetésbe felvenni méltóztatassék.

Őszi közgyűlés.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága e hó 26-án tartotta meg rendes őszi közgyűlését.

Öröndetesen tapasztaltuk ez alkalommal, hogy törvényhatóságunk ama a *Honti Lapok* hasábjain szárnyra bocsátott híresztelések hatása alatt, hogy vármegyénk integritása ellen beteges ábrándok támadtak fel — mozdult végre egyet letargiájából, és egyelőre a *középiskola* kérdésének energikus követelésével kel védelmére, vármegyénk ezeréves létjogosultságának.

A közgyűlés főbb mozzanatairól alábbi tudósítás szól:

*

Lits Gyula főispán d. e. 10 órakor nyitja meg a közgyűlést.

Előadja, hogy e hó 25-én skontrális széklet tartott, melyen a tisztviselői kar félévi ügy tevékenységét vizsgálta meg, a melynek eredményeképp a tiszt kar lelkiismeretes ügybuzgalmáról ez alkalommal is meggyőződést szerzett.

Alispáni jelentés.

Somogyi Béla főjegyző: előadja az alispáni jelentést, melyből a következőket közöljük:

Habár az alispáni jelentés keretén kívül esik abban az ország közállapotaival foglalkozni, és habár tudom azt is, hogy ezeket a tiszteit bizottság minden tagja éber figyelemmel kíséri, de tekintettel hazánk mostani rendkívüli viszonyaira, nem tartom céltalannak és feleslegesnek, hogy észlelteimnek, ha csak vázlatosan is, kifejezést ne adjak. — Ha a különben életerős testnek bármely tagja, szerve nincsen normális állapotban, ennek hatását megérzi az egész test. — Még inkább áll ezen tétel megfordított viszonyban. — Vármegyénk hazánk testének egyik tagja, és így honunkat kedvezően vagy kellemetlenül érintő minden behatás végig vonul a tagokon is.

Azon kép, mely az ország jelenlegi állapotát mutatja, komor színekkel van megfestve és legkevésbé sem alkalmas kellemes hangulat keltésére.

A folyamatban lévő kiegyezési tárgyalások huzavonája, a folyton felmerülő áthidalhatlannak látszó ellentétek természetes következménye az, hogy a legteljesebb bizalmatlansággal fogadjuk a kiszivárgó híradásokat.

A mult tapasztalataink okulva, nem indokolatlan azon félelmünk, hogy Ausztria ugy mint eddig is tette, anyagi romlásunk árán kerülhet ki győztesként ezen tárgyalásokból.

A bizalmatlanság nem kormányunk ellen irányul, a bizalmatlanság oka a két állam közt évtizedek óta fenálló reánk nézve áldatlan és végzetessé válható viszony. Sőt inkább bizunk kormányunk jelesein, hogy tudásuk, tekintélyük sulyának és a nemzet akaratának latba vetésével legalább is oly

egyezményt fognak létrehozhatni, mely ha nem is fényes, de a viszonyoknak megfelelő és a törvényhozás által elfogadható leend.

Belátjuk, hogy a jelenlegi kormány helyzete felette nehéz. A legsúlyosabb helyzetben, az ország alkotmánya elkobzása, erkölcsi és anyagi romlásának küszöbén vállalt megbízást. — Programjának lényegesebb részei: az alkotmány biztosítékok, a gazdasági önállósítás, önálló jegybank, és vámterület kiküzdése, az utjába gördített alig elhárítható akadályokkal szemben a megvalósulás reményétől is távol állanak.

Az országgyűlés tevékenységét, tekintélyét megbénította a hálátlan és ellenségekkel viselkedő horvátok, oláhok és tótok hazafiatlan parlamenti obstrukciója, és fenyeget a szociálisták értelmetlen politikai sztrájkja. A jelek után ítélve valószínű, hogy ezen tervszerű és alkotmány ellenes akció nincs befejezve és leplezett célja a magyar állam törvényes, alkotmányos rendjének megbontása, és önző céljaiknak bármely eszközök árán leendő megvalósítása.

Ezen tendenciák megállítására végett nemcsak a jövő hóban egybeülő törvényhozásnak, de minden magyar hazafinak kötelessége, hogy a kormányt programjának megvalósításában — minden melléktekinet félretekintésével teljes erejével támogassa.

A törvényhozás két széles rétegekre kiható alkotása köti le figyelmünket, ugyanis az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosítására vonatkozólag hozott 1907 évi XIX. t.-cz. folyó évi július hó 1-én lépett életbe.

A social politikai alkotás terén, különösen a munkás biztosítás problémáinak megoldása körül törvényhozásunk a múltban nem fejtett ki oly tevékenységet, a melyet a változott közgazdasági, és igen lényegesen átalakult társadalmi viszonyok elodázhatlanul követeltek.

A munkás biztosítás terén az első lépést az 1891 évi XIV. t.-cz. megalkotása képezte.

De ez is felette szűkre vont határok között, csakis a betegsegélyezésnek kötelező

alapon való rendezésére szorított, s a baleset biztosításra vonatkozó törvényhozási intézkedések megtételét a jövő teendői közé sorozta.

Huzamos időnek kellett eltelnie, míg az ige testté vált.

Az 1891 évi XIV. t.-cz. időfolytán észlelt hiányai a szaktudósok elméletei, az élet tapasztaltai s a külföld hasonló intézményeinek megfigyelése és tanulmányozásából leszűrt eredmények képezték alapját a most megalkotott törvénynek.

Az új törvény tehát nemcsak reformja a régieknek, nemcsak szélesbítette a betegség esetén való segélyezés kereteit, de létesítette a kötelező balesetbiztosítás intézményét is.

A törvény ezen utóbbi intézkedése biztosítja azt, hogy sok százezer munkás ember s ezek családja, kikről akkor, midőn az üzem előre nem látható s meg nem gátolható véletlen esélye folytán a kenyér kereső számszámot kezéből kiütötte, meg leend mentve legalább is a legsanyarubb nélkülözésektől.

A másik a f. évi november hó 1-én életbe lépő sok kritikának kitett cseléd-törvény.

Hogy a törvények mennyire fognak megfelelni a hozzájuk fűzött várakozásnak, a jövő fogja megmutatni.

Az Amerikába való kivándorlás hajlama még egyre tart, április havától szeptemberig 433 utlevél lett kiadva.

Tudomásomra jutván az, hogy a kivándorolni szándékozók közt szokássá kezd válni, hogy utlevél nélkül, mintegy szökve hagyják el az országot, indítva érzem magamat eme körülményt a Belügyminister urnak tudomására juttatni s intézkedését kikérni.

Reményem, hogy a kivándorlási hajlam elfojtását előmozdítandja azon körülmény is, hogy a titkos kivándorlási ügynökök tiltott működésük éber figyelemmel kísértetvén, felmerült esetek alkalmából szigorú megtorlásban részesülnek. — Így Kubik Ferenc korponai lakos 500 kor. pénzbüntetés, Smid György lissói lakos 100 kor. pénzbüntetés és 15 napi elzárás, Demján József szebel-

lébi lakos 200 kor. pénzbüntetés 5 napi elzárás, Szinger Mór szentantali lakos 500 K pénzbüntetés és 20 napi elzárás, Hrushovits Samu báti lakos 200 kor. pénzbüntetés és 20 napi elzárás, Weisz Adolf németi lakos 500 kor. pénzbüntetés, Kalina Pál felsőbakai lakos 200 kor. pénzbüntetés és 20 napi elzárás, Csicsmanics Miklós 500 K pénzbüntetés és 30 napi elzárással sujtattak.

A közgyűlés az alispáni jelentést egyhangulag tudomásul vette.

Tiszti választások.

Ezután a részleges tisztújítást ejtette meg a közgyűlés.

A kandidáló bizottság tagjai voltak a főispán részéről kinevezve *Leánka* László, *Konholu* Thege Sándor és *Czobor* László, a közgyűlés által választva *Somogyi* László, *Sághi* Benő és *Bolyár* János.

A vámosmikolai fősolgabírói állásra az egyedül pályázó *Mallaszkorszky* István dr. helyettes fősolgabíróvá választotta meg a közgyűlés.

Az így megürült I. osztályú solgabírói állásra a kandidáló bizottság első helyen *Battha* László, második helyen *Sipler* Dezső solgabíróit jelölte.

Paczolay Gusztáv névszerinti szavazás iránt ívet nyújtván be, a szavazatszelelő bizottság ifj. Jankovich Béla dr. elnöklele alatt Laszkáry Pál és Totovich Kálmán tagokból alakult meg.

A leadott 82 szavazat közül *Battha* Lászlóra 46 *Sipler* Dezsőre 36 szavazat esvén, 10 szótöbbséggel I. osztályú solgabíró *Battha* László lett.

A drágasági pótlék

Somogyi Béla főjegyző: előadja az állandó választmány következő javaslatát:

Tekintve, hogy az indítvány fenti célra pótdadó megszavazását hozza javaslatba, a mely esetben a közgyűlés megelőzőleg 15 napi közhirrététel kívánatik meg, ennélfogva a közgyűlés ezuttal érdemleges határozatot nem hozhat, — azonban utasítja a vm. alispánját, hogy kellő előkészítés után a legközelebbi közgyűlés elé mutassa be.

Kádár Kálmán: Azt hiszem, felesleges bővebben esetelnem a mai megélhetési viszonyokat és ebből kifolyólag tisztviselőinknek jelen helyzetét.

A nap-nap mellett fokozódó élelmi-szer és lakás drágaság a megélhetési viszonyokat nem hogy megnehezítette, de sok esetben lehetetlenné tette.

A t. (megye-) Ház.

(Közgyűlési karcolatok.)

— Az ember vesz egy néhány időre vonatkozó hasonlatot, ír egy-két szellemes mondatot az asszonyról, megdicséri a szónokokat és megvan a jó közgyűlési karcolat. . .

— Hát ennyi az egész ?

— Természetesen.

— Ezt én is megpróbálom.

— Csak rajta! . .

És ezek után elkövetkezik az én első irodalmi kísérletem arról a poros, pókhálós kakasülőről, a mit karzatnak neveznek nálunk az emberek.

Oit lent a megyeatyák.

A minap este hallottam komoly és megfontolt szavukat:

— De hát hová is menjen az ember? Lengyelbe, a Pannóniába, avagy a nagyszállóba ?

És erre a helyzethez képest komoly és becses vita következett, a mely után az ember valóban fokozott kíváncsisággal várta a mai szellemi bajvívás kezdetét jelentő csengő szavát.

A karzat érdekes. Egy sereg hölgy az al-

kormány védőbástyájának fellegrárában, és egy-két katona. A többi szürke cibil.

A megye atyái, mostohák és édesek vegyest, csaknem megtöltik a termet. Egy későbbi szavazásnál kiténik, hogy 100-as küldöttséget is lehetne alakítani belőlük, annyian vannak.

A gyűlés képe sem a régi, a megszokott. A tárgysor mindjárt eleinte nekilendül és úgy megy, mint egy varrógép. Hol *Okolicsányi* Pista, hol *Czobor* Imre áll fel gépmódra, hogy csakhamar leüljenek megint, a mely művelten ugyancsak kitérdesedhetik a nadrágjuk.

De a 38-ik pontnál megáll a tárgyak sora, mert torlaszt állít a hömpölygő egyhangúságnak *Kádár* Kálmán, a megyének olyan édes atyja, a kiben mindig van valami új, valami eredeti, hátha még olyan nemes szándok vezet, mint a mai.

A tisztikarnak, kezelő és segédszemélyzetnek akar drágasági pótlékot megszavaztatni, és nagy kár, hogy a jó szándék utját megköti a törvény kereke.

Miután későn adódott be, csupán másik gyűlésben lehet ez indítvány határozattá.

Hát nem kimaradt majdnem a legérdekesebb dolog. A szavazás.

Mert hogy ma választás is volt. Betöltötték a mikolai járás tisztikarát, a mely olyan módon esett, mintha házi próbája lenne a nagy decemberi színjátéknak, a mikor az egész tisztikar mandátuma lejár.

Mallaszkorszky István dr. egyhangulag választódik az új mikolai járás új főbírájává, de helyére két pályázó is akad *Battha* Laci és *Sipler* Dezső.

A többség *Battha*-párti, de a karzat szépei *Sipler*re szavaznának.

Igy győzött is volna a fiu.

A választás izgalmi kiültek a karzati rózsás arcokra, és egy szöke szép asszony az első *Sipler*-szavaszót lelkesen megéljenzi:

— Éljen, éljen! . .

A körülé állók mosolyogva nézik, a mire ennivaló zavarral teszi a kis ujját a pici szájára. . .

Érdekes a küzdelem.

Mindkét jelölt rokonszenves, kedves ember; mindkét jelöltnek fiatal, honti leány a felesége.

Az apósok le is szavaznak hiven a vejeikre, de *Sipler* 10 szóval mégis lemarad.

Sebaj. A karzat szépeinek a rokonszenve nemcsak 10, de az egész vármegye voksával is felér.

Az 1904. évi X. t.-c. akart ugyan a tisztviselők helyzetén némiképp javítani, a mennyiben a legegyszerűbb emberi jogot a tisztességes megélhetés jogát megadta nekik, de a termelők és tőkésök lelketlen kiuzsorázása, a megélhetésnek 150-200 százalékkal való megdrágulása ezen jóakaratot kijátszották, illuzoriussá tették.

Annnyira, hogy tisztviselőink helyzete ma még rosszabb, mint volt 1904. év előtt.

Minden ember védekezhetik a bizonyos oldalról jövő drágulás ellen, akár természetvényeinél vagy áruinak megdrágításával akár munkabérének felemelésével, csak ép a fix fizetésre utalt tisztviselőnek nincs módjában a védekezés, mert az munkásságának díját önhatalmulag fel nem emelheti. Így a hihetetlen arányú drágulásnak talán legnagyobb és egyetlen áldozatai a tisztviselők.

Már magán intézetek, sőt magánosok is belátták a helyzet lehetetlen voltát és saját jószántukból segítettek alkalmazottaikon.

Kétszeresen humánusnak kell lenni az alkalmazottakkal szemben egy erkölcsi testületnek.

Ezen elvnek hódolva, fölsmerve a helyzetben rejlő veszedelmet, eddig már 10 törvényhatóság, legutóbb Biharvármegye törvényhatósága szavazott meg drágasági pótlékok a tisztviselőink.

Ha Biharvármegye a közelmúltban kétes értékűnek bizonyult tisztviselői ügyét a szívében viseli és már azokon is segíteni akar, akkor kétszeresen kötelessége Hontvármegye közönségének, hogy úgy a hivatali, mint a politikai és hazafiai tekintetben legnagyobb tüzpóráját is kiállt tisztviselőin segítsen.

Tekintes törvényhatósági bizottság! A közelmúltban a legnagyobb áldozatot, mit egy ember hozhat, az állásáról, fizetéséről, penziójáról való lemondást kívántuk és elfogadtuk tisztviselőinktől. A viszonság és a méltányosság azt hozza magával, hogy ne csak akkor jusson eszünkbe a tisztviselői kar, mikor attól áldozatot kérünk, de most is, midőn segíteni, midőn azokért áldozatot hozni kell.

Ezek előre boesátása után azon tiszteltteljes indítvánnyal járulok a tekintetes

törvényhatósági bizottság elé, méltóztatassék a vármegye tiszt-, kezelő, segéd és szolgaszemélyzete részére, a központban alkalmazottak részére fizetésük 10 százalékát a vidéken alkalmazottak részére pedig fizetésük 5 százalékát mint drágasági pótlékok megszavazni és ennek fedezésére vármegyei pótlékokat adni.

A mellékelt kiszámítás feltünteti a részesedési arányt és az erre szükséges fedezet mennyiségét.

Az ös-zes tisztviselőink drágasági pótléka 14-087 koronát tenne ki, ennek fedezésére 1.1/2 % pótladó kivetése szükséges.

Tehát oly csekély összegről van szó, hogy az az áldozat, a mit a tekintetes törvényhatósági bizottságtól kérek, számba sem jöhet a mellett az áldozat mellett, a mit tisztviselőink kérelmünkre hoznak — a mellett — amit ezen csekély hozzájárulással enyhítünk. (élnék helyeslés.)

Kondor József: Kádár Kálmán m. b. tag indítványát ő is méltányolva azt elfogadásra ajánlja. Tekintve azonban azt, hogy ezen pótlékok megszavazása az adózási képességet veszi igénybe, továbbá azon körülményt, hogy a pótdíjazásra inkább az alantasabb tisztviselők vannak ráutalva, mint amár kellő díjazásban levő nagyobb tisztviselők, továbbá tekintve azt és kérve az intéző köröket, hogy ezen pótdíjazásnál a progresszív rendszer lépjen életbe, kéri, hogy a kiszámítandó és kiutalványozandó díjpótlékokról kimutatás készítsék és ezen kimutatás minden bizottsági tagnak megküldessék.

Czobor László: Az állandó választmány javaslatához hozzájárul, mert az adott helyzetben érdemi határozatot hozni nem lehet.

Óhajta azonban, hogy a közönség számoljon a tisztviselők megélhetése nehéz viszonyával, és javasolt pótdíjat a vármegye alkalmazottjainak szavazza meg, és e végből — ha lehet novemberre összehívandó közgyűlésben, ha ez lehetséges nem volna, a december végén megtartandó rendkívüli közgyűlésben határozzon.

A közgyűlés a határozati javaslatot egyhangulag elfogadja.

A középiskola ügye.

Czompó Ede: előadja az állandó választmánynak a középiskola létesítése ügyében a kultusz miniszterhez intézendő felirati javaslatot.

Sághi Benő: nem kívánja bővebben megokolni benyújtott indítványát, mert hiszen az oly közszükségességet képez, hogy azt mindenki átérzi. Felolvassa az általa benyújtott, lapunk vezető helyén közölt felirati javaslatot, és kéri annak elfogadását. (élnék helyeslés.)

Czobor László: ő is néhány szóval kívánja vázolni a középiskola szükségességét. Ama szomorú tapasztalatok után, hogy évtized óta a középiskola ügye dűlőre nem jutott, ama vád illetheti az illetékes tényezőket, hogy ez ügyben nem teljesítették kötelességüket, aminthogy e vádak a helyi sajtóban el is hangzottak. Ő kénytelen kijelenteni, hogy a képviselők, ő is, Ivánka Oszkár is, Kovács Ernő dr. is, igenis a középiskola ügyében annyiszor jártak a közoktatásiügyi kormányznál, hogy az szinte zaklatás jellegével bírt. A miniszter azt mondta, nehéz dolog, mert körül vagyunk véve középiskolákkal. Ezzel az ő szereplésük fonala megszakadt, mert összes morális fegyverüket ki-merítették. Most már a törvényhatóság dolga, hogy föllépjen azzal a súlylyal, amit csak serpenyőre vethet.

Tömegekben jelenjen meg a vármegye a miniszter előtt, és impozáns megnyilvánulásban fejezze ki, nem óhaját, hanem akaratát, hogy gyermekeit a saját vármegyéje területén kívánja nevelni. Kifejezte már parlamenti beszédében is, hogy nincs oly mostoha vármegyéje több az országnak, mint a miénk. Összes közintézményei szomszéd vármegyékben vannak szétszórva, mert idáig nem tudtunk követelni. Jelenjünk meg most 1000-en a miniszter előtt. (élnék helyeslés.)

Haydin Károly: a letűnt szabadelvű rendszert okolja, hogy hatalmát, befolyását elmulasztotta felhasználni közintézményeink fejlesztésére. Igazat ad Czobor Lászlónak, hogy ily elhagyatott vármegye nincs több. Ő is azt tartja, hogy a mai kormányra ugy

Jön a sorban a vármegye vágyainak, álmainak, ábrándjának a netovábbja: a középiskola dolga.

Sághi Benő az indítvány szülő-apja és Czompó Ede tb. főjegyző előadó jelentése után bemutat egy miniszteri fölterjesztést

Tessék elhinni, egész jól megvan csinálva.

És a beszéd során elmondja azt is, hogy ő már 21-szer deputált a miniszternél, a mikor mindig iskolát sürgetett, és talán máig sem lenne polgári leány iskolánk, ha le nem ül a miniszter bársony kanapéjára, és azt nem mondja:

— Már én innét el nem megyek, kegyelmes uram, a mig ezt a dolgot kedvezően el nem intézi...

Az embernek megáll az esze...

— Hát ez olyan könnyen megy?!

Hisz akkor a sági középiskola kérdése meg is van oldva!.. Egyszerűen megkérjük Béni bácsit, foglaljon helyet a miniszter szobájában, a mi alatt már is elkezdhetjük az iskola falaihoz a követ hordatni.

*

Ehhez a nagyon fontos kérdéshez hozzászólt Czobor László, a ki a Honti Lapokkal polemizál, mintha az azt mondta volna, hogy e kérdésben képviselőnk nem elég körültekintők, nem követnek el minden lehetőt az ügyben.

Utána Haydin Károlyé a szó, a ki sok hibát lát a régi rendszerben, a mely külö-

nösen oka annak, hogy Ipolyságon még nem tanítják az amo, amas, amat, ragozását.

De jó Kondor József, a kinek szavaiban mindig ott a vihar, a mely ki is kél, a mint azt mondja, hogy a régi rendszer hibázhatott, de Hontvármegye eltörlésének híre a nemzeti kormány alatt kezdett el kiseríteni. Szállt, kél, a vihar és a közgyűlésen az érdeklődés sugara ragyogott fel.

*

Fölszólat Lits Gyula főispán, és igen határozottan cáfolta meg a vármegye eltörléséről szóló hirt, a mely szerinte, — egyes érdeket hajhászó lapok találmánya csupán.

A vármegye eltörléséről szóló hirt nyomtatva a „Honti Lapok“ adta le elsőnek, így az „érdeket hajhászó“ jelzőt becsesünk magára is vonatkozathatta.

Fel is állt Halász Ferenc szerkesztő, a ki komolyan és határozottan utasította el magától az érdeket hajhászó kitétel, — ő nem kapott soha sem állami, sem megyei támogatást 13 éves küzdelmes szerkesztői pályájában, — bár a beavatottak jól tudják, hogy a szerkesztő a házat is előfizetői hátrálékainak kamataiból építette.

Annyi azonban holtbiztos, hogy a Honti Lapok vészjelének köszönhető, hogy a középiskola dolga komolyra fordul.

*

Mit szólnak a Czompó bajuszához? Hát nam barbarizmus, hogy ezt a tűzoltó-

főparancsnoki éket ilyen alávetette egy borbély önkényének?

— Biztosan követni akarja többi közigazgató társait, — jegyzi meg egy asszony.

— Miben?

— Furcsa. Hogy miben?.. völegény lesz.

— Igazán?

— Biztosan nem tudom, de csak irigyelheti a főszolgabíró, a szolgabíró és a IV. aljegyzőt!..

*

Czobor Imre szabadságot kér az önkéntesi évére

A karzati asszonyok nem akarják megadni.

Az egyiknek egy ötlete támad:

— Irjunk a honvédelmi miniszternek, hogy nem szolgálhatná-e le Imre az évet katonaruhában, a vármegyeházán?..

Ami tulajdonképpen egészségügyes dolog lenne.

*

130, azaz százharminc pont a tárgy. sor. A póttárgysoron szintén egy csomó fontos dolog.

Kiváncsi vagyok, mit csinálnának szomszédaink, ha oda osztanák be Hontvármegyét?!

Valaki.

lehet hatni, hogy minél impozánsabb módon vonuljon föl a vármegye a miniszter elé. (helyeslés.)

Kondor József: a régi hatalom birtokosainak sok mulasztása van, de ma, 6 év óta a nemzeti kormány uralma alatt se történt semmi. Sőt épp alatta kísért a vármegye felosztásának terve (nagy zaj, ellenmondások.) Ő is azt indítványozza, hogy minél tömegesebb küldöttség vigye fel a feliratot a miniszterhez.

Lits Gyula: a felszólaló, de az egész vármegye közönségének megnyugtatóra kijelenti, hogy a vármegye felosztásának tervével a jelenlegi kormány egyáltalán nem foglalkozik. Az egész híresztelés érdekhajhász lapok révén került szárnyra.

Czobor László: személyes kérdésben történt felszólalása után

Halász Ferenc: a *Honti Lapok* volt az, mely a megye felosztására vonatkozó, hozzá kerülő uton, de komoly forrásból eredő hírt először közölte, közleményét kefevonatban több fővárosi lapnak is megküldötte, melyek vele egyidőben közölték. Még aznap este a kormány két félhivatalosa nyomban leadta a cáfolatot. Őt a hír nyilvánosságra hozatalánál a legnemesebb intenciók vezették, mert a tíz év óta kísértő kérdést végre valahára agyon kell ütni. A *Honti Lapok* a saját erejéből, a maga becsületéből önzetlenül szolgálja a közérdeket, sem a kormánytól, sem vállaltaoktól, sem egyesektől szubvenciót nem huz, érdekhajhászat nem kenyere. A mennyiben tehát az érdekhajhászás jelző a *Honti Lapok*ra vonatkozott volna, úgy kénytelen azt visszautasítani.

Lits Gyula főispán: ő a *Honti Lapok* vonatkozó közleményét nem olvasta, lapokat nem nevezett meg, kijelentését általánosságban tette.

Konkoly Th. Sándor indítványozza, hogy a közgyűlés ne szerkeszsen külön feliratot, hanem fogadja el a Sági Benő által benyújtott feliratot, (helyeslés.)

Laszkary Pál hasonló szellemű felszólalás után

Lits Gyula főispán: kimondja határozatilag, hogy a közgyűlés *Sági Benő* indítványát egyhangúlag elfogadja. A feliratot az ő vezetése alatt 100 tagú küldöttség viszi a miniszterhez, úgy érve ezt, hogy bárki aki akar, a küldöttséghez csatlakozhassék. (helyeslés.)

Egyéb ügyek.

A megyebizottsági tagválasztások iránt való intézkedés kérdésénél *Kádár* Kálmán, *Landauer* Béla dr és *Csermák* Ernő dr. felszólaltak az ellen, hogy tisztviselők mint választási elnökök és helyettes elnökök szerepeljenek.

Kádár Kálmán elvi jelentőségű határozat provokálása végett az állandó választmány javaslata ellen felelőzetést jelentett be.

A vármegyei alapok tökének gyümölcsöző elhelyezése kérdésében *Laszkary* Pál, *Haydn* Károly, *Kádár* Kálmán, *Ivanka* László és *Katlós* János felszólalása után a közgyűlés névszerinti szavazás útján 20 szóval 4 ellen az állandó választmány azon javaslata mellett döntött, hogy a nyomasztó pénzügyi viszonyokra való tekintettel pénzeit egyelőre az ipolysági takarékpénztárnál és a Népbanknál tartja elhelyezve.

Közérdekű vitát provokált *Ioánka* László a Duna-ípolysági vasútvonalhoz megszavazott 120000 korona befizetése kérdésénél az iránt, hogy a vármegye Váctól—Budapestig kedvező vasúti összeköttetést kössön ki.

A 141 pontból álló terjedelmes tárgysor többi pontjait a közgyűlés az állandó választmány javaslata alapján vita nélkül intézte el.

A közgyűlés délután fél 2 órakor ért véget.

Hitelesítő közgyűlés ma délelőtt 11 órakor volt.

Szaporodunk-e ?

Olvasom a központi statisztikai hivatalnak a népszaporodásról szóló kimutatását 1903—1905-ig. Kiszámítják a gyerekeket tízedestörtekben is. É szerint a fent említett három utolsó évben hazánkban minden házaspárra szaporodás képpen esik 4:16 százalék gyermek. Tehát 4 egész és egynek a 16 század része. Gyafurtak ezek a statisztikusok Bőlesekben Salamon királynál. Ez csak 2 asszony között osztott szét 1 gyermeket. De korunk Salamonja hány anya között osztana szét 1 gyermeket, hogy abból mindenki az egésznek 16 század része jusson? Ide több bőlesesség kell Salamonénál.

De hagyjuk ezt; ez az ő dolguk!

Mi örülünk, hogy mégis csak szaporodik a magyar. Amde örömmünk hamar lelohadt és a szaporodást kimutató 4:16 is hamar összezsugorodik egy apróbb numerussá, ha két sajnos jelenséget hozzá veszünk.

Ez a *kivándorlás* és *egy sötét bűn*.

Nem tagadható, hogy az amerikai eszengő dollárok Hontvármegye sok községében, az utóbbi években, igen sok embert elváltakítottak. A mammon, a hirtelen meggazdagodás vágya ijesztő mérvben terjed. A felzavart képzeletet még jobban tüzezi az innen onnan szányra kelt hír, hogy ebben, vagy amabban a községben már élnek Amerikából haza vándorolt emberek, kik tartsánya számra hozták haza a dollárokat.

A falusi nép ezt készpénznek veszi. Ha kérdezzük az ilyen hírek által megszóditott atyáit, hogy vajon látta-e már azt a nagy garmada dollárt, amit ide amoda hoztak, az a felelet, hogy:

„Aszondják.”

Ez az „aszondják” nála nagyobb argumentum, mint az okos emberek felhozta bármely érv.

Megfogta már a kivándorlás láza. Befurakodik így inficiált községbe egy-egy szájas úgnök.

Vesztett munkája van már ezután a papnak, a jegyzőnek, a tanítónak. Mennek egyedül és utánuk a familia; vagy facalilástól együtt.

Nem tudjuk, hogy hány ezren és ezren vándorolnak ki hazánkból, de ha statisztikusok volnánk és egész meg tízedestörtekben kiszámítanánk, hogy egy családra átlag mennyi esik, már akkor a születési esetekből kimutatott 4:16 szaporodás összezsugorodna.

Vesztesége hazánknak még az is, hogy e kivándorolt családok ott is szaporítanak. Tehát ezt is a veszteség rovására kell írunk.

Mennyivel másképp festene a szaporodást kimutató statisztika, ha a kivándorlást sikerülne megakadályozni. A magyarság kivándorlásán faja magyar szív. Hontvármegye magyar községeiben pedig alaposan kezd grasszálni.

A másik oka a gyarapodási statisztika alacsony fokának egy sötét bűn, amint az újságok nevezik.

Panaszkodnak a hírlapok, hogy túl a Dunán menyire divik az „egyke”. Ha elfogadjuk e terminus technikust, akkor mi is készíthetünk erre a kaptafára egy hasonlót *E vidéken pedig, Hontvármegyében sok községben uralkodik a „kettőke”.*

Előlről kezdem. Nem oly régen együtt utaztam vármegyénk egy közkezdveltségű orsz. gy. képviselőjével.

Beszélgésünk közben rátértünk a magyarországi gyér szaporodásnak tárgyára és okaira.

Ő kívágtat mindjárt, amit mi falusi emberek szintén tapasztalunk, hogy: az após parancsára és engedélyével születnek és szülehetnek a fiatal párnak gyermekei.

Nem akarom e kényes dolgot részletezni. De hogy úgy van, az való igaz. Abol egy háznál két fiatal ember megnő-

sül, ott a fentebbi szavak igazságát tapasztalhatjuk, sőt a hírszányam fülünkbe is eljut az öregek parancs szava.

Ha meg betekintünk az egyszerű portára, két, legfeljebb három gyermeket láthat az ember.

Mi az oka ennek és annak? Itt ne erkölcsi motívumoknak tulajdonítsuk a dolgot, hanem a nép szegénységének rójuk fel.

Tagadhatatlan, hogy Hontvármegye népe szorgalmas. A férfi vállatve dolgozik a nővel. A nő sok esetben a férfi munkáját is végzi és még tud zöld agrá vergődni. Pedig nem pazarló a nép. Mégis szegény. Két három gyermek mellett is alig bírja azt a sok terhet, mely vállaira nehezedik. Kéves termését felemészti a nagy állami, községi adó és a különféle járandóságok kifizetése.

Itt a bibi! Itt az ok. Másképp nézne ki a statisztikusok kimutatása, ha népünk jó módban élne. Tessék elképzelni, hogy 2-3 hold föld mellett miképpen élhet meg egy hataprósággal megáldott házaspár. Itt a nő már le van kötve. Nem kereshet. Másképp áll a dolog, hol csak 2-3 gyerek pusztítja a kenyert. Ott az anya is kereshet.

Való igaz, hogy ez melegségül nem szolgálhat a 2-3 gyermek rendszernek. De hogy így van, az bizonyos. Ha lehetne, itt kellene valamit tenni, hogy a szegényember meg legyen mentve a nyomortól és hogy szaporodjék a magyar.

Nagy a gyermek halandóság is anélkül, hogy valami járványos betegség tizedelné őket.

Itt már határozottan a szülők a hibásak.

Ha valami baj éri a gazda marháját, nem kimél fáradságot, sem költséget, hogy megmenthesse. Akkor ész nélkül szalad az állatorvosért. Hja! A marha pénzbe került.

Ellenben ha a gyermeke megbetegszik, négy öt vénasszony negetti; mindennap más lőrével telíti meg a kis gyomrot. Pedig lehet, hogy annak a kis „eselédkének” csupán a fogai bujnak.

De bármilyen baj legyen is neki, a logritikább esetben fordul orvoshoz. Nem futja ki jegyzi meg a jóakaratu figyelmeztetésre.

A marhánál kitűnő, még ha kölcsön kéri is a „kifutni valót”.

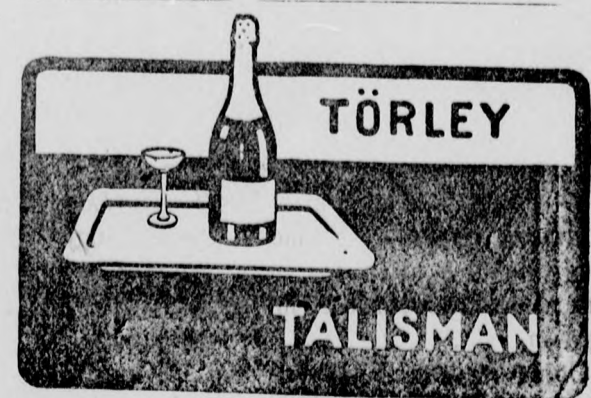
Nem tudom, máshol is, de az ipolysági járásban — talán 1-2 év óta — az intéző körök egy helyes intézkedést léptettek életbe.

Az anyakönyvvezetők a gyermekek elhalálozásáról kimutatást küldenek a járási orvosnak. Ez átteszi a főszolgabérnak. Ez megvitálja a szülőket és ha orvosi kezelés nélkül haltak el, megbírságolja őket.

Ez a radikális kura használt. Most ha megbetegszik a kis „eselédké”, hívják az orvost vagy viszik az orvoshoz. Azóta alaposan apadt is a gyermekek halálozási száma.

Ime egy világos példája annak, hogy ha az intéző körök a maguk részéről megteszik azon intézkedéseket, melyeket lehetnek és hatalmukban áll, miképpen akadályozhatják meg a halálozási eseteket és már évvel is alkalmat szereznek a statisztikusoknak arra, hogy a jövőben ne 4:16 százalékkal dolgozzanak, hanem nagyobb egészekben és kisebb tízedesekben törjék a fejüket.

Janovits Károly.

A T Á R S A S Á G.

(Kézimunka kiállítás.)

Kedves Szerkesztő,

maga nem is hiszi, hogy az utóbbi időben mennyire megkomolyodtam! . . . Tudja, annyi az ősz hajszál a fejemben, hogy már rejtgetnem kell őket. . .

Pedig maga, mint az asszonylélek ismerője, tudja, hogy ez nem pusztán hiúság. Nem. Ez az — ősz.

Ne ijedjen meg, édes barátom!

Nem kap könyvfacsaró tirádákat, vagy hangulatos sóhajtasokat az én muló fiatalságom után, a melyre mostanában olyan alkalmas volna az idő járása is, de az a néhány sor csupán bevezető ahhoz a csapáshoz, a mi ilyen tájban ér bennünket, a mikor maguk új előfizetést nyitnak a vármegye egyetlen sajtó-organumára!

Azt hiszem, érti, hogy október elsejére célozok, mikor „elviszik a legények elejét” és „marad itthon kettő-három szolgálattételre alkalmatlan.” (Ugy-e, udvarias vagyok?)

És ha a császárnak nem kell, hát mink beérjük vele?

Bár maga bizvást mosolyoghat, ha ama német közmondásra gondol, a melyben az ördögről, meg a legyekről esik szó. . . A mit a magyar sokkal radikálisabban ír körül a kutyával, dérrrel és egyebekkel. . .

De hagyjuk ezt.

Szomornan veszem észre, hogy kis kacsóm még nem nagyon bírja kórmányozni a tollat, mert lám, hogy elvitt, úgy, hogy rendes fordulóval nem is tudok visszatérni a tárgyamhoz, a *kézimunka kiállítás*hoz.

Hát a lapjából tudhatja, kedves Szerkesztő, hogy mi készül itt, de azt hiszem, hogy arról még nem igen gondolkozott senki, hogy megállna azon, hogy itt tulajdonképpen csoda történik.

Kiállítást csinálunk — fillér nélkül.

Mir ez csak nagy dolog! . . . nemde?

Arról meséljen a riportere, hogy minő humánus és nemes emberbaráti célt szolgál vele a József kir. herceg szanatórium *honti* fiókja, de én ama lelkes és végtelen munka előtt hajlok meg tiszteletteljes irigységgel, a melyet a rendezőség kifejt, különösen *Lipsey* Ervinné és *Papp* Ábrissné!

És a kik azt hiszik, hogy ez csekélység, csodálattal fognak megállni a vármegye ház nagytérképében, a hol a festmények, szobrok, de különösen apró ujak lírai versekre érdemes dolgai lesznek garmadában felhalmozva, a mi előt áhitattal fog a csodás csipkék édes rejtelmait sejtő férfi szem bámulni.

Hát kiállítás lesz Ipolyságon, kedves Szerkesztőm!

Egy néhány asszony fogja megcsinálni fiatal buzgó titkárával a dolgot, és remélem, hogy ezen az urak is felbuzdulnak, és ők is csinálnak valamit! . . .

Ha mást nem is, hát eljönnek a kiállításra minél többen és leteszik filléreiket a humanizmus perzselyébe, a mely olyan rafinériával, a modern kor igényeinek megfelelő eszközökkel — immár egész kiállítással zsarol meg bennünket.

De ne tréfáljunk ezen, mert ez nagyon szép, nagyon tisztelni való, nagyon komoly dolog, annyira, hogy még csak el sem mosolyodom, a midőn a hosszú vizionlátás után bucsura nyujtom a kezemet.

Margit.

A h é t r ől.

— szeptember 27.

Az iparpártoló bizottság ülése.

A kereskedelmi és ipari véleményező szakkbizottság e hó 25-én *Ivánka* István elnöklete alatt ülést tartott, különös érdekessége az ülésnek, hogy *Thék* Endre, a nagy gyáros, és lontói földbirtokos is az ülésen részt vett.

Jelen voltak a következők:

Ivánka István, mint elnök, *Okolicsányi* István, mint jegyzőkönyv-vezető, továbbá *Thék* Endre, *Ivánka* László, *Eggenhoffer* Lipót, *Gálffy* István, *Draskóczy* Jenő és *Czobor* László bizottsági tagok.

Az elnök az ülést megnyitván, ismerteti aszakkbizottság teendőit. Külön előterjeszteni valója nincs. Nézete szerint azonban ipart felülről teremteni nem lehet, s a kormány csak az esetleges vállalkozást támogathatja.

Thék Endre: Elsősorban is köszönetet mond a szakkbizottság elnökének, hogy őt az ülésre meghívta. Nézete szerint legelőször is meg kellene ismerkedni a vármegye ősi és produktív terményeivel. Tudomása szerint *Selmecbánya* környékén van alumínium, s ezenkívül bővelkedik a vármegye fában, mely gazdasági eszközök gyártására lenne felhasználható. Megemlíti hogy *Korpona* városnak annak idején tett is javaslatot faanyagának jövedelmező hasznosítására nézve. Az állattenyésztés fellendítése, de különösen a gyümölcstenyésztés elterjedése emelhetné a vármegye gazdasági jólétét. *Hontvármegyében* csupán ipart emlegetni nem lehet, az ipar csak segítő társa lehet a mezőgazdaságnak.

Ő, mint iparos sohasem küzdött kizárólag az ipar mellett. Tisztába kelljönni, hogy a törvényhatóság mily áldozatokra képes az adóelengedést, továbbá a telek és épület anyag nyújtást illetőleg, pénzsegély természetesen nem lehet feladata. Az első éltető eleme az iparnak a gyors közlekedés, javítani kellene a mostanit, valamint telefonnal behálózni a törvényhatóságot. Felveti azt az eszmét, hogy nem lehetne-e valamely primaciális birtokon egy kisebb gazdasági tanintézetet felállítani. Személyesen győződött meg arról, hogy azok a vármegyék, hol ily gazdasági tanintézetek vannak, csodás eredményeket értek el. A második dolog, amely fellendíthetné a vármegye közigazdasági helyzetét, egy kiállítás rendezése. Ebből megismerhető lenne hogy mi van a vármegyében, és mit képes a vármegye produkálni.

Ivánka László megemlíti, hogy ő már régebben arra kérte a törvényhatósági bizottságot, hogy egy geológus kiküldését kérje a kormánytól oly célból, hogy a vármegye kőzetei megismerhetők legyenek. Nézete szerint egy gazdasági tanintézet felállításának sikerülnie, mert ebben számíthatni lehetne a primacia támogatására.

— *Thék* Endre megjegyzi, hogy az országos földtani intézetben megtudható, mily kőzetek vannak a vármegyében, egyébként pedig a geológus kiküldetése nem kerülne semmibe a törvényhatóságnak. A geológusnak azonban csak az a hivatása, hogy megmondja, hogy a kérdéses kőzet micsoda s mire használható, az azonban, hogy miként lehetne azt értékesíteni, nem.

Ivánka István tudomása szerint a primacia épületet is hajlandó adni a létesítendő gazdasági tanintézet céljára. Részletesebb felvilágosítást pedig a jelenlévő *Gálffy* István biz. tag nyujthat, ki a primaciának főerdésze. Javasolja, hogy a szakkbizottság kérje a törvényhatósági bizottságot, hogy a felvetett 2 eszme tárgyalására egy albizottságot küldjön ki, s ha ez üdvösnek találná azokat, dolgozza ki teljesen s tartsa állandóan napirenden, a törvényhatóság azonban addig ne tegyen semmit, míg a vármegyei gazdasági egyesület is e tekintetben nem nyilatkozik. A szakkbizottság az elnök javaslatát egyhangulag elfogadja.

Ivánka László: meg van győződve, hogy a törvényhatósági bizottság a legjobb intencióval van az iparfejlesztés iránt s minden lehető el fog követni e tekintetben; tudja azt is, hogy Ipolyság nagyközség is hajlandó áldozatokra. Sajnálattal említi hogy a szakkbizottság tagjai közül ily kevesen érdeklődnek az iparfejlesztés iránt.

Thék Endre: javasolja, hogy a beszercebányai kereskedelmi és iparkamara kerestessék meg azon tanférfiak névjegyzékének közlése iránt, kik a törvényhatóság iparoktatásával foglalkoznak s ezen tanférfiak, valamint a kereskedelmi és iparkamara, továbbá a ker. iparfelügyelő hivassanak meg egy közel jövőben megtartandó értekezletre.

A szakkbizottság a javaslatot elfogadja.

Thék Endre: rátereli a szakkbizottság figyelmét a közraktárak létesítésére.

Gálffy István: szerint a közraktárakról csak akkor lehet szó, ha a szövetkezeti eszme a nép vérébe átment. Elsősorban is hitelszövetkezetnek kell lenni. Elmondja részletesen a kemencei gabonaraktár megalkatását.

Ivánka István elnök előadja, hogy a gabonaraktárak felállítására iránt a lépések már megtették. Azonban csak kis raktárakról lehet szó, s ott, hol már szövetkezet van. Javaslatára a szakkbizottság felkéri *Gálffy* Istvánt a közraktárak kérdésének kidolgozására.

Thék Endre ismerteti a szabadkai tejjgazdasági és baromfi tenyésztő üzletet.

Javaslatára a szakkbizottság felkéri az elnököt, hogy Szabadka város polgármesterét az ezen üzletekre vonatkozó prospektusok megküldése iránt keresse meg.

A szakkbizottság ezután még a haltenyésztésről folytatott eszmecsereit, mely után az ülés elnököleg berekesztetett.

Őszi hangulatok.

Reggel.

A nap lusta. Nem tudja, vagy nem akarja lerugni magáról a szürke ködtakarót.

Hideg van. Az ember összeborzong, a mint meglátja a hegyek fölött gomolygó ködfátyolt. . .

Az emberek felöltöben járnak, az asszonyok még az almok birodalmában.

Ilyenkor lehet a legszebbet álmodni egy mesés szabású őszi kosztümről, egy mulattató udvarlóról, az elmúlt nyárról, az asszonyi álmokról — mindenről. . .

Délben.

Ragyog a nap.

Ugy szórja az aranyat, mint a tékozló, a kinek úgy is mindegy. . .

Ma-holnap csödbe kerül.

Szikrázik a verőfény.

Ó, még nincs ősz!... vágyakat keltve
esőkök a fényes sugár, és a képzelet
átmelegedve, fent száll a magasban...

Lehet még minden jó, akadhat még
szerelem is ebben a pompázatos fény-
tengerben, a mely káprázatban fűrészi
a beteg világot.

A fákon ott a sorvadás jele, a me-
lyet egy jeges esőkökkel elvisz az őszi
szél, de most még nem, mert most ra-
gyogva ragyog a nap, villanva néznek
a női szemek és a pompás színű blu-
zok nyári vágyakozásokat rejtenek...

Ősz van, az év legszebb szaka, a
melyen olyan fájó örömmel bucsuzunk
el a nyár tündérmeséitől.

Este.

A levegő tiszta és hideg.

Az utca üres.

A hold svéd allűrökkel nézi magát
az Ipoly sekély vizében...

Itt-ott bukkan ki egy-egy bátrabb sé-
táló pár. De téli kabát az uron, meleg
gallér az asszonyon.

Olykor-olykor egy egy köhintés,
tüszentés...

Elhal az is.

Csen van. Ősz van!

X.

— **Személyi hír.** Csobor László a korpo-
nai kerület orsz. képviselője a közgyűlés alkal-
mából 2 napon át városunkban időzött.

— **A Szanatóriumegylet kiállítás.**

A József kir. herceg szanatórium-egylet
honti fiókja által rendezendő kiállítási tár-
gyak váratlanul nagy mennyiségben, és
igen kiváló minőségben gyűlnek össze.
Ivánka István, ez a sokoldalú talentum
egész gyűjteménnyel vesz részt a kiállítás-
son, a melynek érdekében a rendezőség
fölötte nagy buzgalmat fejt ki. Lippsey Er-
vinné drné és Papp Abrahámné alelnök-
nőkkel az élén. Most végzik a kiállítás
munkáinak befejező részét, és hétfőn dél-
után 3 órakor a városház tanácstermében
ülést tart a bizottság, a mikor megbeszél-
lik a megnyitó ünnepség részleteit is.

— **A tanügy köréből.** A vallás és köz-
oktatásügyi miniszter Berényi Sándor titeli állami
polg. isk. igazgatót hasonló minőségben a helybeli
polg. leányiskolához helyezte át.

— **Eljegyzések.** Harsányi István korpo-
nai kir. adótit. e hó 29-én tartja eljegyzését
Schreiber Mariska kisasszonnyal, Schreiber Lajos
festő leányával Ipolyságon.

— **Balogh Pál** ipolysági karmester eljegyezte
Balogh Katica kisasszonyt Ipolyságon.

— **A magyar Nagypéntek.** Október
6-át, az aradi vértanúk megdicsőülésének
évfordulóját kegyelettel fogja megünne-
pelni Ipolyság város közönsége. Miután
október 6. vasárnapra esik, az ünnepi
gyászmise szombat, október 5-én lesz dél-
előtt 9 órakor. A r. k. templomban tar-
tandó gyászistentiszteleten mutatkozik be
az új dalegyesület, a mely Beethoven egy
híres gyászdalát fogja énekelni.

— **A csendőrség köréből.** Szántó István ipoly-
sági m. kir. csendőrhadnagyot Balásfalvára helyez-
ték át, helyébe pedig az ipolysági szakaszparancs-
nokság vezetésére Loránt Dezső csendőrhadnagyot
rendelték ki.

— **A szurdoki bucsu.** A szurdoki bu-
csut e hó 22-én tartották meg a szokásos
mulatságokkal egybekötve. Ugyanekkor
szentelte fel a szurdoki hívek által beszer-
zett új feszületet Treiter Mátyas drégely-
palánki esperes.

— **Szukósz.** Megintcsak egy zsidó ünnepe
jelent ez a keleti szó, a sátoros ünnepet, a mely e
hó 23-án kezdődött és tart október hó 1-ig, vagyis
9 napig. Ez idő alatt az igazhívő lomsátorban
dicséri az urat ama bolyongáse mlékére, a melyet a

zsidók 40 esztendeig a pusztában töltöttek. — A
szukósz ünneppel az őszi zsidó ünnepek immár
véget érnek.

— **A H. G. E. ülése.** A Hontvár-
megyei Gazdasági Egyesület igazgató-vá-
lasztmányát Ivánka István elnök e hó
26-ára rendkívüli ülésre hívta össze, amely-
nek tárgyát a Szerbiával kötendő keres-
kedelmi szerződés ügyében való állásfog-
lalás képezte.

— **A dalegyesület köréből.** A ipoly-
sági dalegyesület vasárnap este gyűlést tartott
Dabis Antal dr. elnök vezetésével, a mikor
megszövegezték az egyesület alapszabályait.

— **Az iskolákat újból bezárták.**
Dacára, hogy a riasztó vörheny-járvány
szűnőben van, a hatóságok az összes is-
kolákat bizonytalan időre hatóságilag új-
ból bezárták.

— **A pénzügy köréből.** A pénzügy-
ministerium vezetésével megbízott miniszterelnök
a színváltárai adóhivatalhoz Spitzer Ödön ipoly-
sági adóhivatali tisztet adóhivatali ellenőrré, az
ipolysági adóhivatalhoz Oszadsky György turóc-
szentmártoni adóhivatali gyakornokot adóhivatali
tisztté nevezte ki.

— **Az őszi esküdtzék.** Az ipolysági
kir. törvényszék az esküdtök szolgálati
lajstromát az 1907. évi II. ülészsakra sor-
solás útján a következőképen alakította
meg: Rendes esküdtök: Svehla Gyula
bányagazgató Selmecebánya, Czieska Sán-
dor egyh. karnagy Selmecebánya, Csáki
Béla urad. intéző Szalka, Czajhán János
kőműves mester Selmecebánya, Martini Ist-
ván bányatanácsos Hegybánya. Viszo-
lajszky Mihály földbirtokos Szeto. Thu-
ránszky Zoltán ügyvéd Ipolyság, Palko-
vics Gyula urad. intéző Kiskeszti, Krafo-
vánszky Imre segédmérnök Selmecebánya,
Nedeczky Pál földbirtokos Felsőtur, Vá-
radi Jakab dr. ügyvéd Ipolyság, Donáth
Szilárd ügyvéd Nagymaros, Sztancsai
Miklós főjegyző Selmecebánya, Fischer
Miksa főldbirtó Lukanénye, Ivánka László
földbirtokos Felsőszemeréd Platzer Sándor
főmérnök Selmecebánya, Róth Gyula főis-
kolai adjunktus Selmecebánya, Zoller Adolf
vendéglős Nagymaros, Sommer ör. ügy-
véd Vámosmikola, ifj. Marschalkó Gyula
kereskedő Selmecebánya, Schmidt Artur
nyug. erdmester Hont, Zolyomi Imre er-
dmester Selmecebánya, Tüzes Árpád föld-
birtokos Sirak, Marsal Imre földműves
Ipolyszakállos, Rostás Nándor Tölgyes,
Ivánovics József bányamérnök Selmecebá-
nya, Plachy Gyula földbirtokos Ipolysza-
kállos, Jezsovics Károly nyug. igazgató
Selmecebánya, Popellár András föld-
műves Visk, ifj. Sipos János Nagypesztek.
Helvettes esküdtök: Cservon János szij-
gyártó, Kaliska Ignác kalapos, Berzeller
József kereskedő, Juhász Zoltán keres-
kedő, Kátsér Sándor kereskedő, Polgár
Ignác könyvkereskedő, Kósa Gyula kádár-
mester, Rurik Lajos ácsmester, Juhász
Lajos szűcsmester, Podhragyi Mihály
mészáros. Valamennyien ipolysági lakosok.
Az esküdtzékű föltárgyalások októder hó
21. és következő napjain lesznek.

— **Künn a ménes, künn a pusztán.** Lapunk egy
olvasójától kaptuk e sorokat: A minapában olvastam,
hogy egy ángliusz iparkodik bebizonyítani, hogy a ló
őshazája Amerika, a hol még ma is vad ménesek
robognak végig a végtelen preriken. Ezt is érvül
hozza fel. A vén számár. Már hogy az amerikai
preriken éreznél legothonosabban magát a ló?
Istennyi! Ipolyságon, a Kutyahegyen!! A napokban
egy, a Kutyahegyen fekvő szőlőben voltam. Vigan
kaláberezünk, midőn egyszerre méneseknek nyargaló
futása zúgott a szélben, körmeik dobogtak... mint
Petőfi írja. A szomszédos major egyhangu unalmát
megunva, szabadságra szomjasan dübörgött elő egy
sereg négylábú emlős, tudományos nevén equus
caballus. Mint az árvíz hőmlyölyögtek tova. A hegyen
dolgozó emberek ijedten menekültek. A bokrok
tövéstől fordultak ki, a szőlőtőkék pedig nem annyira
a dus termés mián, mint inkább az ujkori kentaurok
sulya alatt roskadozóan. Rémesen fenséges látvány
volt. Méltó egy Verescsagin esetjére, bár nem háborui
idill. Egy bátor amazon, azaz, inkább walkür, végre
megunván a dulást, kőtenyének varázserejével a
pusztán a ló méneségét a vízre kü-
kü-

szőlősgazdák ekkor előbujva rejtekükből a szent
írás szavaihoz híven összehívták szomszédaikat és
barátaikat, mondván: „Örvendezetek velem, ime,
már nem kell szüret címen kidobnom pénzt a drága
napszámra. A kedves csikók immáron leszüretelének.”
És áldották a jó négy lábukat és azokat, kiknek
lepkeként csapongó lelke inkább hasznót hozó
eszmevirágokra száll, mintsem a csikók egyéni
szabadságának rablincsekbe vetése felé fordulna.
Mit szólna hozzá az állatvédő egyesület mint olyan?

Megszökött vállalkozó című multkori
közleményünkre alábbi levelet vettük:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A Honti Lapok folyó hó 21-én megje-
lent száma „Megszökött vállalkozó” cím
alatt Königsberger Lajos kényszerű szö-
késéről adván hírt, azt állítja, hogy neve-
zett egyén 1903. évben a Verőce-Drégely-
palánki h. é. vasut vállalkozója volt.

Mint hogy egyfelől ez az állítás nem fe-
lel meg a valóságnak, mert Königsberger
Lajos sohasem volt az említett vasut dol-
gában érdekelve, annál kevésbbé lehetett
annak vállalkozója, — másfelől pedig a
nevezett vasutnak tervezője és előmunká-
lati engélyese én voltam s egyáltalán
ezen vasut létesítése szempontjából annak
tiz éves multja alatt állandóan közremü-
ködtem, minek eredményeképpen a folyó év-
ben megalakult rászvénytársaságnak igaz-
gatósági tagja is lettem, ennél fogva
tekintetes szerkesztő ur téves komment-
árja következtében nagyon kellemetlen
feltevéseknek lehetek kitéve, holott ne-
vezett Königsberger Lajossal nemcsak a
vasutnak, de nekem sincs semmiféle ősz-
szekötöttem.

Tek. szerkesztő ur e különbséget annál in-
kább megállapíthatta és e téves hír közlését
elkerülhette volna, mivel becses lapjának
régibb idő óta előfizetője vagyok és a lap
éppen a Duna-Ipolyvölgyi vasut címén
kézbesítették nekem.

Nagyon kérem tehát tekintetes szer-
kesztő urat, legyen szíves téves közlemé-
nyét lapja legközelebbi számában alkal-
mas módon helyreigazítani.

Egyébként fogadja szerkesztő ur tiszte-
letem kifejezését, melylyel vagyok Buda-
pesten, 1907. szeptember 23-án Königs-
berger József a Duna-Ipolyvölgyi h. é. va-
sut és a Nagytapolcsány-Bossány-Treneséni
h. é. vasut részvénytársaságok igazgató-
sági tagja.

Készséggel közöljük ezt a levelet, és
megállapítjuk azt, hogy Königsberger Lajos
többféle, közte egy vézi villamos vasutnak
volt engedményese, de a duna-ipolyvölgyi
vasutal, mint a fővárosi lapok is tévesen
közölték, semmi összeköttetése nem volt.

— **Jóváhagyott alapszabályok.**
A törvényhatósági bizottság elfogadta a vármegye
társasközi és bérszolgá iparról alkotott szabály-
rendeletét.

— **Hajóhinta a Főtéren.** Valamikor
ugyanesak elsőrendű komédiának kellett
lenni annak, a mire a város Fő-terét át-
engedték volna. A mult héten már egy
hitvány hajóhinta is itt nyekergett nyo-
morult kintornájával egész estéken át.
Ideális állapot, a melyben a város szépen
lassan visszamegy a természethez. Nem
Ipolyság ez, hanem — kanaboka.

— **Makacs öngyilkos.** Pénteken este be-
állított egy asszony a hegybányai községi
pásztorlakba és szállást kért, a honnan ké-
sőbb az asszony kiment. Nemsokára a pász-
tor segély kiállításokat hallott és az asszonyt
a ház alatti tóban látta kétségbeesetten ver-
gődni. Segítségére sietett, hogy kimentse a
vizből, az öngyilkos jelölt azonban dulakodni
kezdett vele, s a mikor kiszabadult, újból a
tóba vetette magát. A pásztor megint meg-
kísérelte kimentését, de a mikor az asszony
konokságát látta, kénytelen volt felhagyni
mentési kísérleteivel, mert attól kellett tartani,
hogy az öngyilkos a mély vízbe őt is
maga után rántja. Mint hogy mások segítsé-
gül nem jöttek, az asszony a vízbe fúlt. Az
öngyilkos egy stefultói illetőségű, elzúllott
asszony, a ki állandóan részeg volt s az ön-
gyilkosságot is valószínűség szerint paraliti-
kus rohamában követte el.

Schmid Ödön győzelme. Az országos labtennisz versenyen a férfi egyes handikepben, és a férfi páros handikepben Schmid Ödön, a Honti Sportklub tennisz bajnoka lett a győztes.

Gondolatolvasó Ipolyságon. Mister Brown hangzatos név alatt mutatott be szerdán este rendkívül ügyes dolgokat a Lengyel-szállóban egy bűvész. A szokott kártyamutatványokon kívül eltalálta az emberek gondolatát, és megette azt, amit a közönség által választott médium neki sugallt. Az előadás a jelenlétüknek nagyon tetszett.

Globtrotter Ipolyságon. E hét folyamán városunkba jött Chrometz András egy világhírű utazó magyar, a ki Kiskunlacházáról 1901. szeptember 1-én indult neki céltalan utjának és három év múlva érkezett vissza Magyarországra. A világ körüljárás nem is lehet rossz üzlet, mert Chrometz András egész vidáman ment tőlünk ismét tovább.

Az alkohol ellen. Az alkoholizmus terjedésének megállítására érdekében Vask és Letkés községek képviselő testülete a minap tartott ülésében elhatározta, a korszaknak szombat estétől hétfő reggelig való zárvatartását.

Tűzek. Ipolyecén e hó 18-án délután fél-egy órakor Kristóf Ferenc lakóháza kigyulladt és leégett, ugyanakkor égett Kepiczky György, Kepiczky István és Frisch Géza lakóháza a melléképületek — és gazdasági eszközökkel együtt. Továbbá Gál István kárára 3 szekér kukorica, sertésöl és gazdasági eszközök, valamint Petrovics Kálmán kovácsmester kárára a műhelyben volt szerszám, Kristóf Teréz kárára gazdasági eszköz és Molnár Ferenc kárára 3 szekér sarju, 4 szekér kukorica és gazdasági eszközök elégték. Az összes kár 2877 kor. A lakházak biztosítva voltak.

Szalonyán e hó 22-én valószínűleg gyújtogatás következtében 9 lakóház, melléképületek, gazdasági eszközökkel, valamint takarmány és kukoricával együtt elégett. Az összes kár 11546 kor. Biztosítva csak az épületek voltak.

Alsóterény községben e hó 20-án délután 1 órakor Revich József ottani lakos sertésője kigyulladt és ettől háza, továbbá Albertyik György háza és 3 szekér takarmánya megégett. — A kár 500 kor. biztosítva csak Revich háza volt.

Hol vegyük tankönyveinket? A megnyíló iskolai évhez szükséges iskolakönyveket, úgy a *róm. kat. elemi iskola*, mint a zsidó iskola számára legelőszerebb Neumann könyv- és papirkereskedésben beszerezni, a hol minden iskolai és írószer a legjutányosabban kapható az összes iskolák számára.

Értesítés. Van szerencsém a t. vevőimnek különleges kalapjaimat, nyulszőr, loden és nemez kivitelben izléses nagy választékban megtekintésre ajánlani. Képvisele van a legjobb kivitelek, a legfinomabb minőségekben, kem nyalakapok angol fajokban, likk és csiinderekben is állandó raktárat tartok; ole-őbb árak mint bárhol. Tisztelettel *Glöckner Mór.*

A KÖZÖNSÉG PANASZKÖNYVE.

(E közérdekű felszólalásokra nyitott rovat közleményeiért a beküldő felelős.)

A csendőrség figyelmébe.

Visken a kenderet nagy esomókban áztatják az Ipolyban.

Szetén sertésvész uralkodik, a dögöket azonban nem a dögterén ássák le, hanem belodobják az Ipolyba. *Figyelő.*

A Balassa utcából.

A Balassa utcainak a Heringház és pósta közötti részén az agyvezeztőjárdán járni nem lehet, mert egyrészt a legrosszabb patakközből van összetekintve, másrészt a lépcsőkönél a zsidó iskola előtt nincs mibe fogózkodni. A közlekedés az utca közepére szorul, ahol az uradalmi istálló trágyaleve a fürdővízzel vegyülve széles mederben folyik az Ipolyba. Az utcaseprők sohasem kerülnek ide, pedig itt több dolguk volna, mint másutt! Ezen utcaseprők rendezése egyike a legsürgősebb feladatoknak. *Censor.*

A tüdőbaj minden

eseteiben a SCOTT-féle Emulsio azonnal használandó. A SCOTT-féle Emulsio nemcsak a beteg testrészeket gyógyítja, hanem egészséget és erőt kölcsönöz az egész szervezetnek.

A SCOTT-féle Emulsio specifikus megbízható szer

mindennemű tüdőbaj

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

ellen és nemcsak biztos szer, hanem a legolcsóbb is Nagyfokú gyógyító- és tapereje annak tulajdonítható, hogy előállításához a legfinomabb, legtisztább és leghatásosabb anyagokat, melyek egyáltalán beszerezhetők, veszik, továbbá azon tulajdonságának, hogy az eredeti felülmúlhatatlan SCOTT-féle előállítási mód folytán nemcsak ízletes, hanem rendkívül könnyen emészthető is.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban

3043. 1907. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vámosmikolai kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság közhíré teszi, hogy Mocsy Lajos garamvezekényi ügyvéd által képviselt Urbán Erzsébet férj. Varga József garamvezekényi lakos vhajtató kérelme folytán ifj. Kiss István ifj. Kiss János, Nagy Jánosné szül. Kiss Eszter, Kovács Jánosné Kis Julia, ifj. Nagy János és Németh László garamkissalló lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 160 kor. tőke, ennek 1896. augusztus 31-től járó 8 százalék kamatai, 53 kor. 55 fill. eddigi, valamint 16 kor. 40 f. jelenlegi és a még felmerülő költségek kielégítése végett az árverést elrendelte.

Minek folytán Garamkissallón a község házában 1907. évi október hó 10-ik napján d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árveresen eladandó fognak a következő ingatlanok, u. m:

1. A garamkissallói 536. sz. tkvben A. I. 1649, 2042 és 2211 hrsz. a. Kis János s ifj. Nagy Jánosné szül. Kis Eszter, Asbóth József, ifj. Nagy János és neje Kiss Eszter tulajdonul felvett szántokra, kikiáltási ára 576 k.

2. A garamkissallói 770. sz. tkvben A. I. 1279, 1884, hrsz. a. Kis János, ifj. Nagy Jánosné szül. Kis Eszter tulajdonul felvett szántók kikiáltási ára 587 korona.

3. A garamkissallói 771. sz. tkvben A. I. 2413 hrsz. a. Németh László tulajdonul felvett rétből Kis Istvánt illetett 9 I. része, kikiáltási ára 385 korona 56 fill.

4. A garamkissallói 1278. hrsz. a. ifj. Nagy Jánosné szül. Kis Eszter, és ifj. Nagy János tulajdonul felvett szántó, kikiáltási ára 29 kor.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság. Vámosmikolán, 1907. május 7.

Kraicz
kir. aljbíró.

Ipolysági piaci árak.

Buza 100 klgként kor.	21 00—21 20
Rozs	17 40—17 60
Arpa	16 00—16 50
Zab	14 00—14 20
Bab	16 00—16 20
Kukorica	14 50—15 00

Használt fedeles KOCSI
azonnal eladó
Nedeczky Pálnál
Felsőtúron.

Budapesten

az egyetlen

független

ellenzéki

nagy napiap

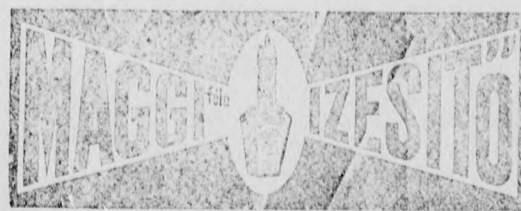
„AZ UJSÁG“

Előfizetési ára:

Egész évre	28 kor.
Fél évre	14 „
Negyed évre	7 „
Egy hónapra	2.40 f.

Megrendelési cím:

Az Ujság kiadóhivatala
Budapest, VII. Rákóczi-u. 54.

nélkül ne együnk levest!
Néhány csep elegendő.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdasági hasznosul főleggyűzékemet, 300-nál több csejzel, mindennemű székkel, órást-és aranyórák, valamint mindennemű szolid arany és ezüst áruk, hangszerek, acél-és bronzárak, eredeti gyári áruak, Nikkel remontoir óra — — — — — K 3.—
System Roskopf patent óra — — — — — K 4.—
Svájc eredeti system Roskopf patent K 5.—
Bejegyzett „Sas Roskopf“ nikkel rem. K 7.—
Ezüst remontoir óra Glória művel K 7.80
Ezüst remontoir óra dupla fedővel — — — — — K 11.50
Ezüst óra K 2.00, konyhaóra — — — — — K 3.—
Soványváltó óra K 2.50, kancsóóra K 2.50
Mindem órákat 3 évi írásbeli garancia — **Nincsen kockázat! Tetszerelés megengedve,**
vagy a pénz vissz!

Első órágyár Brűx
KONRAD JÁNOS
cs és kir. udvari szállító.
BRÜX, 1246. sz. (Csehország).

1907. tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bíróság közhírré teszi, hogy Tóth Gyula végrehajthatónak Kovács Istvánné szül. Balázs Zsuzsanna vagrehajtást szenvedő ellen 100 kor. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyben a területéhez tartozó Gyürki község 215 szíjtkvében 20/60 részben végrehajtást szenvedett, — 20/60 részben Elek József, 4/60 részben kisk. Tóth Maria, 1/60 részben, Marvainé Tóth Maria, 15/60 részben Ravasz Balázs Zsuzsanna végrehajtás alatt nem álló társulajdonosok neven álló:

- A † 1 sor 166 hrsz. 150 kor. törvényes becsértékű szántó,
- † 2 sor 181 hrsz. 120 kor. törvényes becsértékű szántó,
- † 3 sor 257 hrsz. 90 kor. törvényes becsértékű legelő,
- † 4 sor. 235 hrsz. 180 kor. törvényes becsértékű rét;

a gyürki 95 szíjtkvében 20/60 részben végrehajtást szenvedett, 20/60 részben Peczolay szül. Kovács Maria, 15/60 részben Ravasz Balázs Zsuzsanna, 4/60 részben, kisk. Tóth Maria, 1/60 részben, kisk. Marvai János végrehajtás alatt nem álló társulajdonosok neven álló

A † 1 sor 323 hrsz. 240 kor. törvényes becsértékű erdő,

a gyürki 127 szíjtkvében ugyanazon arányban ugyanazok neven álló

A † 1 sor 593 hrsz. 210 kor. törvényes becsértékű szántóköböltő ingatlanok 1907. évi október hó 10-ik napjának d. e. 10 órajakor Gyürki község háza a megállapított kikiáltási ár 10 százaléknak banatpenzűi letétele mellett a becsáron alul is el fognak árvereztetni.

A vételár az árverés napjától számított 15 és 30, nap alatt 3 egyenlő részletben 5 százalékos kamatokkal együtt lefizetendő.

A banatpenzt az utolsó részletbe beszámítja.

Az árverési feltételek a bíróságnál, valamint a fent megjelölt községi előjáráságnál megtekinthetők.

Kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság. Ipolyságon, 1907. évi július hó 15.

Orave tz
kir. tszéki bír.

550 1907. vegrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ipolysági kir. járásbírósnak 1907. évi V. 352. 1. számú végzése következtében Frankl Imre dr. budapesti ügyvéd által képviselt Gestetner Lázár pozsonyi lakos javára Knapp Nathan ellen 217 kor. 50. f. s jár. erejéig 1907. évi július hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2830 koronára becsült következő ingóságok, u. m. birka, okór, ló és tehén nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az ipolysági kir. járásbírósa 1907. ik évi V. 352. 2. számú végzése, folytan 217 korona 50 fill. tőkekövetelés, ennek 1906. évi december hó 15-napjától 5 százalékos kamatai és eddig összesen 139. K. 98 f-ben bírónag megállapított költségek erejéig, Horhában leendő megtartására 1907. évi szeptember hó 30-ik napjának d. e. 10 óraja határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is eirendeltetik.

Kelt Ipolyságon, 1907. szeptember 12-én

Balg Mór
kir. bír. vhajtó.

6244. 1907. tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bíróság közhírré teszi, hogy Baranyai Károly és neje Vitver Teréz ipolysági lakosoknak önkéntes árverési ügyében a területéhez tartozó Ipolyság köz-ég 123 szíjtkvében A. 1 sorsz. 110 hrsz. a. foglalt 50 népsorsz. ház, udvar s az ehhez tartozó, az ipolysági 490 szíjtkvben foglalt közös legelőnek A. 81 sorsz. alatti bejegyzés szerinti jutalékára, mely ingatlanok Baranyai Károly és neje Vitver Teréz neven állanak 1440 korona kikiáltási árban 1907. évi november hó 23 napjának d. e. 10 órakor alulírt kir. törvényszék 13 sz. hivatalos helyiségében a megállapított kikiáltási ár 10 százaléknak banatpenzűi letétele mellett a becsáron alul is el fognak árvereztetni.

A vételár az árverés napjától számított 15, 30, és 45. nap alatt 3 egyenlő részletben 5 százalékos kamatokkal együtt lefizetendő.

A banatpenzt az utolsó részletbe beszámítja.

Az árverési feltételek a bíróságnál, valamint a fent megjelölt községi előjáráságnál megtekinthetők.

Kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság. Ipolyságon, 1907. szeptember 9-én.

Korláth
kir. tszéki bír.

XXX XXX XXX XXX XXX XXX
Eladó egy ardeni mén pej
2 1/2 éves, továbbá Kühne-féle
vetőgép, szecskavágó, szé-
nagyűjtő, tejhűtő, triór és
egyéb gazdasági eszközök.
ipolynyéki Hajdin Károly
 urnál, Ipolynyéken.
 XXX XXX XXX XXX XXX XXX

AMERIKA

Elutazás *Havre*-ből minden szombaton, *Wien*-ből minden kedden.

Jegyek a

Francia utirányra
amerikai vasuti jegyek minden állomásra eredeti áron. Közelebbi felvilágosítást *díj- és bérmentesen csakis* a

Francia Utirány-nál
WIEN, IV., Wiedner Gürtel 16.)
(a déli- és államvasutal szemben.)
Tessék a pontos címre ügyelni.

Polivka János
ügynöki irodája
ZÓLYOM. Bethlen-utca 200 szám

Az Alfa Separator r.-t. tejgazdasági gépgyárának felső magyarországi vezérképviselője elvállal minden e szakmába vágó gépek, szerszámok és alkatrészek szállítására vonatkozó megbízást.

Szállit:

Tejgazdasági és tejszövetkezeti berendezéseket, egyes gépeket és alkatrészeket meőgazdasági gépeket, szerszámokat és alkatrésze et, gőzgépeket és gőzkazánokat, motorokat, mérlegeket minden nagyságban. varrógépeket és alkatrészeket, (tüket és gopolajat.)

Gazdasági kötélárúk, vízhatlan ponyvák, fedél, lemez és kátrány, kűszivattyúk, vízvezetékek, csövek és alkatrészek, gummi és kendertömők.

Szerszámok gépész, lakatos, kovács és más iparosok részére, ruggyanta bélyegzők, acél- és sárgaréz bordák.

Irodájában elfogad biztosítást, tűz, jég, élet, betörés lopás és baleset ellen.

Használt gépek, szerszámok, vörös-, sárgaréz és fémvétel és eladás.

Árjegyzékkel, költségvetéssel, tervezéssel, szükséges szaktanácsokkal a t. érdeklődőknek díjmentesen állók rendelkezésére.

Hivatkozva sok évi gyakorlatomra, kérem a n. é. közönség bizalmát s támogatását.

Kiváló tisztelettel:
POLIVKA JÁNOS
ügynök.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 Budapest, Váci-útrút 63.
 által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
 szálmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálo- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
 sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálók őrlőmalmok, egyetemés acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

SINGER

varrógépek különféle célokra.

Nem csupán ipari célokra, hanem a családban előforduló összes varrómunkákra egyedül általunk szerezhetők be.

Vigyázni kell, hogy a vétel csakis a MI üzleteinkben eszközöltessék.

Valamennyi fiókjaink erről a védjegyről ismerhetők fel.

A reichenbergi (Csehország) kiállításon az eredeti Singer varrógépekért és azokon kiállított varró- és műhímzési mintamunkákért a legmagasabb

allami díszoklevelet nyerte el.

SINGER Co. varrógép R. T.
LÉVA, Kazinczy-utca 2. szám.

HESZ GÉZA

I-ső Ipolysági

vegytisztító és gőzmosó intézete
és ruha festődéje

Nagyhid-utca 309 sz.

Elvállalok mindennemű uri, női és gyermekruhákat, asztal- és ágyszerűket, csipke és tunisz függönyöket, valamint minden eszákmba vágó munkák

festését és tisztítását.

Fehérneműek a legnagyobb gondtal és szakértelemmel kezeltetnek.

Halász és Bábosik

szobafestők
Ipolyságon, Káptalan-utca.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy Ipolyságon, a Káptalan-utcában

szobafestő-műhelyt
nyitottunk.

Rég érzett hiányt akarunk ezzel pótolni, mert munkánk izléses, csinos, pontos és gyors, és mindamellett jutányos is.

Elvállalunk: *szobafestést, templomfestést, cimfestést, aranyozást, mázolást* és mindennemű *dekorációt*, és minden szakmánkba vágó munkát.

Kérjük a n. é. közönség szives jóindulatu támogatását.

Tisztelettel
Halász és Bábosik
szobafestők.

Hontmegyei Népbank Részvénytársaság.

Meghívó

a HONTMEGYEI NÉPBANK Részvénytársaság
1907. évi október hó 6-án délelőtt 10 órakor
Ipolyságon, az intézet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

T á r g y :

1. Az alaptőke felemelése új részvények kibocsájtása által és ezzel kapcsolatban az alapszabályok 3. §-ának módosítása.
Ipolyságon, 1907. évi szeptember hó 19-én.

Az igazgatóság.

Szavaló és daloskönyv.

Megjelent

a Tóth Aladár és Mendöl Ernő
tanítók által szerkesztett

SZAVALÓ és DALOSKÖNYV

a magyar ifjuság számára. A magyar költők és dalszerzők remekének valóságos kincsesháza ez a könyv. Örömmel olvashatják szülők és gyermekek egyaránt. Ne hiányozzék ez a könyv egyetlen egy magyar gyermek kezéből se!

Megrendelhető 1 kor 50 fillérért
Tóth Aladár tanítónál, Ipolyszakálloson, Hontmegye.

Több példány megrendelésénél %-os kedvezményt adok.

Neuspieler Jónás utóda BLUM ARNOLD

üveg- és porcellánkereskedése,
Ipolyságon.

Üzlet átvétel

Tisztelettel tudatom a t. közönséggel, hogy az Ipolyságon, a Nagyhid-utcában levő husz év óta fennálló

Neuspieler Jónás-féle
üveg és porcellán

kereskedést átvettem,

és azt a mai kor igényeinek megfelelően berendezve, az összes szakomba vágó cikkekkel kiegészíttem, és pontos és gyors kiszolgálással, olcsó árakkal azon leszek, hogy a t. közönség nb. igényeinek mindenben eleget tegyek.

Mindennemű üveges munkát, képkeretezést stb vállalok és szakszeten készítek.

Teljes tisztelettel
Blum Arnold.

Kerékpárok és kerékpár alkatrészek

JUHÁSZ ZOLTÁN

vas-, szerszám-, vas-díszműáru-, gazdasági- s varrógépek-, konyhafelszerelések és festék-üzlete „AZ ARANY ÁSÓHOZ”
IPOLYSÁG.

Van szerencsém szives tudomására adni, hogy az aranyosmaróthi SEBEK-féle

cserépkályha gyári raktárt

bizományba átvettem,

különböző színű, mintájú s nagyságu, a jelen kornak teljesen megfelelő cserép kályhákat tartok állandóan raktáron, az általam felállított cserépkályhák, kandallók, takaréktűzhelyek tartósságáért teljes jótállást vállalok.

Elfogadok régi cserépkályhák átrakását s teljesen újjáalakítását; az általam átrakott régi cserépkályha átrakásáért is a legmesszebbmenő jótállást elvállalom.

Tartok továbbá raktáron: kerti virágvázákat, előszobai vázákat, virágágy körüli cserepeket s minden e szakmába vágó, bármilyben legmodernebb cikkeket, méret, rajz után megrendelt kályhákat stb. a legjutányosabb áron és leggyorsabban eszközölök.

Tisztelettel

Juhász Zoltán

Kerékpárok és kerékpár alkatrészek.

Ipolyszakálloson nagy választékban

Vadászati eszközök nagyban eladásra.

Ismert
elsőrangú
szabászat

Angol és hazai
gyártmányu
szövetek nagy
választékban.

Utí kosarak és
bőröndök ki-
tűnő anyagból.

FRISCHER ADOLF férfiszabó és divatáruháza Ipolyság

Az őszi és téli saison divatkülönlegességei, a legújabb divat szerinti kalapok, nyakkendők (Castle Make) férfi és női cipők elsőrangú cipészekről, izléses gyermekruhák, ingek, gallérok, kiegészítők, lábravalók, és férfi esernyők s mindennemű férfi-divat és toilette-cikkek nagy választéka áll üzletomban a t. vevőközönség rendelkezésére.
Kobrak cipők egyedüli raktára.

Kitűnő és praktikus vízhatlan vadászgallérok, bagaria vadász cipők, sportsapkák, kalapok és harisnyák raktára. Mindezen cikkeket a leg gondosabb izléssel, az elegancia mellett a tartósságra való figyelemmel elsőrangú cégektől szereztem be és az árakat a legjutányosabban számítom, úgy, hogy tisztelt vevőimet teljes megelégedésükről biztosíthatom.

Tisztelettel **Frischer Adolf.**

'Borsalino'
és
Pichler kala-
pok egyedüli
raktára.

Teljes diák-
kelengyék
nagy választékban.

Eladó ház.

Korponán, a Fő-utca 1. sz. alatt
levő 1 emeletes és 1 földszintes

ház,

50 méter hosszú és 40 méter széles épület, a melyben két üzlet-helyiség és az emeletes házban egy uri lakás van,

szabadkézből tehermentesen eladó.

A házban kut, mellékhelyiségek és nagy udvar van.

Az egyik üzlethelyiség különösen mészárszéknek igen alkalmas, mert régóta mészárszék van is benne.

A házzal együtt 20 hold föld is eladó.

Tudakozódhatni

Veisz Gyula mészárosnál

Korponán.

Törekvő emberek

figyelmébe!

T. Szücs Mihály és Tsa

cég

— NAGYVÁRADON, —

Fűzes-fatelepep 3. szám alatt

ajánlja új alakú és igen célszerű törvényesen védett saját rendszerű hornyolt cement, tető-cserép kézi gépeit — cement és homok keverékből előállítandó, igen szilárd tetőcserép gyártására, mely által homokos vidéken, vagy homokos folyó közelében kevés befektetéssel nagy jövedelmet biztosító üzlet létesíthető. Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz gépekkel társul is elmegyünk.

Építésszek és uradalmak saját használatra is gazdaságosan gyárthatják, mivel a gépek hordozhatók és bárhol felállíthatók. Az üzlet bekezdésére legalkalmasabb az őszi időny. Kérjük minden érdeklődni, bővebb értesítést személyesen vagy levél útján fenti cégtől beszerezni szíveskedjék, hol a gyártás módja a kész cserép és az azzal eszközölt tető fedés is megtekinthető.

2562. 1907. szám.

Szélaknai m. kir. bányahivatal Hegybányán.

Támfa szállítási hirdetés.

A szélaknai m. kir. bányahivatal (u. p. Hegybánya Hontmegye) az 1908. évre az alábbi kimutatásban megközelítőleg részletezett tölgy- és fenyőtámfa szükségletét versenytárgyalás útján kívánja beszerezni és pedig:

Tételszám	Bányamű megnevezése, melyhez a támfa szállítandó.	Tölgytámfa				Fenyőtámfa 30 méter hosszú	Megjegyzés.
		2-0	2-5	3-0	4-0		
		méter hosszú					
		d a r a b					
1	Miksaakna északi része					500	Szállítási hely: Miksaakna bányatelep
2	Istenáldástáról			1600	100	1000	
3	Erzsébet Zsigmondaknak	2000	2500	1000	500	1000	Szállítási hely: Erzsébetakna és részben Zsigmondakna
4	Ferencz-Józsefakna	3000	3000	5000	1000		Szállítási hely: Ferencakna és részben Máriaakna
5	Finsterorttáról			1100			Hodrusbányán fekszik
6	Schöpfertáról			1800			" "
	Összesen	5000	5500	105000	1600	2500	

Ajánlat tehetőleg külön a tölgy és külön a fenyőtámfa szükséglet szállítására; esetleg kisebb belső mennyiségekre is; egyenlő árak mellett előnyben azonban az az ajánlattevő részesül, ki az egész támfa szükséglet szállítására vállalkozik.

A támfa ára darab szerint tüntetendő ki az ajánlatban; ebben a darab szerinti arban benn foglalatik a fának a tő ára, a támfa levágása, kérgének lehámozása és előállításának, valamint a bányaműhöz való szállításának díja is.

A szállítandó támfa vékonyabb végén 12 cm-nél kisebb átmérőjű nem lehet és valamennyi támfa egyenes, lehetőleg göres nélküli és teljesen ép kell, hogy legyen.

Az ívenkint egy koronás bélyeggel felszerelt írásbeli zárt ajánlatokban világosan és határozottan kijelentendő hogy ajánlattevő a tárgyalás alapját képező általános és részletes feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

A megajánlott egységarak, valamint az összár az ajánlatban számjegyekkel és betűkkel világosan kiirandók és az ajánlatához a felajánlott támfa mennyiség értékének 5 százalékának bánatpénzül akár készpénzben, akár elfogadható értékpapirokban esatolandó.

Az ajánlatok folyó évi október hó 30-ig „Ajánlat támfa szállításra” felirással és ajánlattevő nevével és lakásának jelzésével ellátott zárt borítékban az alulírt m. kir. bányahivatalhoz nyújtandók be.

Az általános és részletes szállítási feltételek a szélaknai kir. bányahivatal helyiségében, a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők és kívánságra egyes vállalkozóknak ki is adhatók.

Hegybánya, 1907. évi szeptember hó 10-én.

Szélaknai m. kir. bányahivatal.